

ICAHD (Israeli Committee Against House Demolitions) Finland

KIRJE ENNAKOIDEN EU:N ULKOMINISTERIEN 6. SYYSKUUTA 2013 PIDETTÄVÄÄ KOKOUSTA

Arvoisa ulkoasianministeri Erkki Tuomioja,

Olemme tulleet tietoisiksi siitä, että EU:n ulkoasiainneuvoston epävirallisessa kokouksessa 6. syyskuuta mahdollisesti keskustellaan EU:n 19. heinäkuuta julkaisemista suuntaviivoista, jotka liittyvät israelilaisten, miehityillä palestiinalaisalueilla toimivien tahojen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Suuntaviivojen julkaisu herätti voimakasta vastustusta Israelin hallituksen puolelta. Nyt Israelin hallitus on asettamassa muutoksen suuntaviivojen siirtokuntiin liittyvässä sananvalinnassa ehdoksi tieteellistä yhteistyötä koskevan ja muiden EU:n kanssa tulevaisuudessa solmittavien sopimusten allekirjoittamiselle. Samoin EU:n olisi luovuttava panemasta toimeen ulkoasiainneuvoston 10. joulukuuta 2012 tekemää päätelmää. Päätelmässä todetaan seuraavasti:

”Euroopan unioni ilmaisee sitoumuksensa varmistaa – kansainvälisten lakien mukaan – että Israelin valtion ja EU:n välisissä sopimuksissa on ilmoitettava yksiselitteisesti ja selvästi, että niitä ei sovelleta Israelin vuonna 1967 miehittämiin alueisiin, nimittäin Golanin kukkuloihin, Jordanjoen länsirantaan mukaan luettuna Itä-Jerusalem, sekä Gazan kaistaa.”

Yksi ulkoministerien epävirallisen kokouksen asialistalle nousevista kysymyksistä on luultavasti EU:n vastaus Israelin pyyntöön.

Haluamme selvittää, miksi EU:n vastauksen ei tulisi olla myönteinen.

Ensinnäkin, suuntaviivat ja ulkoasiainneuvoston päätelmät ovat linjassa kansainvälisen oikeuden kanssa, jota EU:n on kunnioitettava EU-sopimuksen artiklojen 3(5) ja 21(1) mukaisesti. Israelin Palestiinan miehityksen ja Israelin hallituksen omaksuman linjan siirtokuntien perustamisesta miehityille palestiinalaisalueille ovat useaan otteeseen tuominneet sekä YK:n turvallisuusneuvosto että Kansainvälinen tuomioistuin, samoin kuin kansainvälinen yhteisö lähes yksimielisesti. Siirtokuntiin perustettujen tai siellä toimivien israelilaisten tahojen taloudellinen tukeminen EU:n toimesta merkitsisi Israelin siirtokuntapolitiikan hyväksymistä, sekä sen ylläpidon ja edistämisen tukemista ja avustamista.

Toiseksi, muiden valtioiden kanssa Israel on jo solminut sopimuksia, joissa julkilausutusti todetaan, etteivät ne koske miehitettyjä palestiinalaisalueita. Yhdysvaltojen kanssa käydyssä kirjeenvaihdossa Yhdysvaltojen ja Israelin välisen kahdenvälisen säätiön (US–Israel Binational Foundation) perustamisen yhteydessä 27. syyskuuta 1972 Israel avoimesti vahvisti, että säätiön rahoittamia projekteja ei voida toteuttaa miehitettyillä alueilla eikä niihin olennaisesti liittyen. Samoin Saksan ja Israelin tiedeministerien päätöksellä vuonna 1986 perustetun yhteisen säätiön (German-Israeli Foundation, GIF) kelpoisuuteen liittyvässä linjanvedossa tarkennetaan, että GIF tukee vain Israelin hallussa ennen 5. kesäkuuta 1967 olleilla alueilla toteutettavia projekteja. Näihin ennakkotapauksiin verraten Israelin tämänhetkisen hallituksen kieltäytyminen tunnustamasta vastaavia rajoituksia EU:n kanssa solmituissa sopimuksissa vaikuttaa käsittämättömältä.

Kolmanneksi, vastoin Israelin hallituksen vastalauseita, suuntaviivat eivät millään tavoin sanele palestiinalaisten kanssa käytävien neuvottelujen tuloksia. EU:n ulkopoliittinen edustaja Catherine Ashton vahvisti 19. heinäkuuta 2013 EU:n pitkäaikaisen kannan, ettei se tule tunnustamaan vuotta 1967 edeltäneisiin rajoihin muita muutoksia kuin ne, joista sovitaan Lähi-idän rauhanneuvotteluprosessin kaikkien osapuolten kesken. Neuvosto ilmaisi 10. joulukuuta 2012 EU:n sitoumuksen sille, että kaikkien tulevien Israelin kanssa solmittavien sopimusten on selvästi ja avoimesti indikoitava, että ne eivät päde miehitettyillä palestiinalaisalueilla. Suuntaviivat ainoastaan vahvistavat nämä lausunnot. Mikäli EU taipuisi Israelin toivomukseen, tämä olisi U-käännös sen esittämissä linjanvedoissa – mikä kyseenalaistaisi EU:n uskottavuuden – ja saat-taisi osaltaan legitimoida Israelin miehitettyihin alueisiin kohdistamia aluevaatimuksia.

Neljänneksi, suuntaviivat rajoittuvat tavoitteidensa saavuttamisessa tiukkaan minimiin:

- ne eivät päde kansallisella tasolla julkisiin tahoihin;
- ne eivät päde yksilöihin;
- israelilaiset tahot, joilla on toimintaa siirtokunnissa, eivät tule poissuljetuksi apurahojen tai palkintojen saamisesta, kunhan niiden toiminta kyseisten apurahojen ja palkintojen viitekehyksessä tapahtuu Israelin vuotta 1967 edeltäneiden rajojen sisällä.

Näin ollen useasti kuultu kritiikki, että suuntaviivat muodostaisivat liiallisen ja suhteettoman Israelin vastaisen pakotteen, on vailla perusteita.

Lopulta kysymys on siitä, että Israelin kesäkuusta 1967 miehittämät alueet eivät ole osa Israelia, ja kaikki siirtokunnat ovat laittomia. Kansainvälisen oikeuden mukaan EU:lla on velvollisuus ottaa tämä tosiasia huomioon. Tiettyjen israelilaisten tahojen jättäminen pois EU:n rahoituksen piiristä ainoastaan täyttää tämän velvollisuuden. Ei ole mitään syytä miksi EU:n tulisi rahoittaa israelilaisia tahoja, mikäli rahoja käytettäisiin tavalla joka vaarantaa EU:n Lähi-idän rauhanprosessia koskevan politiikan.

Taka-askele tässä asiassa tuhoaisi EU:n uskottavuuden, ja osoittaisi luopumista kansainvälisestä oikeudesta minkään rauhanprosessien perustana.

Kaikista näistä syistä, kannustamme tulevan kokouksen osanottajia pitämään yllä suuntaviivat ja ulkoasiainneuvoston päätöslauselmat joulukuulta 2012, sekä vaatimaan, että kaikkiin tuleviin sopimuksiin Israelin kanssa sisältyy niiden sisältöjä tarkasti kuvastavat ehdot.

Vilpittömästi,

Syksy Räsänen

ICAHD Finlandin hallituksen puolesta

ICAHD (Israeli Committee Against House Demolitions) Finland
Viikinportti 2
00790 Helsinki
Email: icahd@icahd.fi
www: <http://icahd.fi/>